

Stockholms kommun

Beslut för förskola

---

efter tillsyn i Farstas stadsdelsområde
i Stockholms kommun

Tillsyn i Stockholms kommun

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Stockholms kommun under våren 2016. Tillsynen har avsett huvudmannens samlade ansvarstagande för utbildningen inom skolformen förskola.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att **senast den 22 september 2016** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen. Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Förutsättningar för utbildningen i förskolan

Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun, Farstas stadsdelsnämnd, inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen tar emot anmälningar från förskolechefer om angivna kränkningar mot barn, utreder skyndsamt omständigheterna kring de angivna kränkningarna och vidtar i förekommande fall de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling. (6 kap. 10 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att samtliga signaler om kränkande behandling anmäls till huvudmannen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att huvudmannen behöver se till att samtliga signaler om kränkande behandling anmäls till huvudmannen. Det behöver vara tydligt för personal, förskolechefer och huvudman i vilka lägen och på vilket sätt anmälningsplikten ska fullgöras.

Föreläggande

Förutsättningar för utbildningen i förskolan

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen brister i att se till att samtliga signaler om kränkande behandling anmäls till huvudmannen. Vid tiden för Skolinspektionens tillsynsbesök saknades kända och fungerande rutiner för anmälan av signaler om kränkande behandling, såväl från personal till förskolechef som från förskolechef till huvudman.

Samtliga signaler om kränkande behandling anmäls inte till förskolechefer

Enligt skollagen är en förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen. Det har i Skolinspektionens tillsyn framkommit att förskolecheferna inte får kännedom om alla fall av kränkande behandling som förekommer på förskolorna eftersom all personal inte anmäler samtliga signaler om detta.

I intervjuerna med personalgrupperna uppger de intervjuade att rutinerna för hantering av kränkande behandling innebär att personalen ska kontakta förskolechefen om det sker en kränkning. Det framgår också att personalen meddelar sin chef när det sker kränkningar. Flera i personalen uppger dock att de endast anmäler de fall av kränkningar som personalen på förskolan inte själva kan hantera, till exempel om kränkningarna pågått en längre tid eller om samma barn är inblandat vid upprepade tillfällen. Skolinspektionens utredning visar således att all personal inte är medveten om att anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där ett barn eller elev upplever sig ha utsatts för kränkande behandling. Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:10) med kommentarer om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling framgår att det inte ska göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan den anmäls.

Samtliga signaler om kränkande behandling anmäls inte till huvudman

Enligt skollagen är en förskolechef som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Eftersom personalen inte anmäler samtliga signaler om kränkande behandling till förskolecheferna innebär det att förskolecheferna inte kan uppfylla sin skyldighet att anmäla alla signalerna till

huvudmannen. I en av intervjuerna med förskolecheferna framgår dessutom att det på förskolechefsnivå görs en viss gallring av vilka anmälningar som ska gå vidare till förvaltningen. Några av förskolecheferna uppger att det är allvarlighetsgraden på kränkningen som avgör om förvaltningen ska informeras. Det framgår i intervjun med förvaltningen att de är medvetna om att det sker en gallring av kränkingsärenden innan de anmäls från förskolecheferna. I intervjun med ansvariga politiker framkommer att de inte har fått kännedom om något kränkingsärende alls från någon av stadsdelsområdets förskolor.

I detta sammanhang vill Skolinspektionen framhålla att huvudmannen, som har det yttersta ansvaret för att se till att samtliga signaler om kränkande behandling anmäls till huvudmannen, måste säkerställa att rutinerna är tydliga och att de implementeras i verksamheten.

Motivering till föreläggande som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Verksamheten för förskola i Stockholms kommun, Farstas stadsdelsnämnd, uppfyller inte de krav som ställs i författningarna. Stockholms kommun, Farstas stadsdelsnämnd, föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa den konstaterade bristen.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Lillie E Bäckwall
Föredragande

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Farstas stadsdelsområde

Bilaga 1: Fakta om Farstas stadsdelsområde

Stockholms kommun har delegerat ansvaret för den verksamhet som huvudmannen bedriver för förskola till stadsdelsnämnderna.

Stadsdelsområdet Farsta ligger i södra Stockholm och omfattar tio stadsdelar.

Farstas stadsdelsnämnd är ansvarig nämnd för förskolan i stadsdelsområdet Farsta. Stadsdelsområdet har drygt 55 000 invånare.

Stadsdelsförvaltningen är verkställande organ under stadsdelsnämnden och leds av en stadsdelsdirektör. Ansvaret för förskolan ligger på avdelning för förskola som leds av en avdelningschef. I avdelningen ingår en stödenhet som riktar sig till barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling.

Farstas stadsdelsområde har 42 kommunala förskolor som är organiserade i sex förskoleenheter: Tallkrogen/Svedmyra, Gubbängen, Hökarängen, Sköndal, Centrala Farsta/Fagersjö och Farsta strand. Varje förskoleenhet leds av en förskolechef. Sammanlagt finns det vid tiden för Skolinspektionens tillsyn drygt 2 300 barn inskrivna i de kommunala förskolorna.